

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการปฏิบัติทางบัญชี

บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 100 โดยบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีบริษัทย่อยและบริษัทร่วมอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 18 บริษัท ทำให้บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด มีรายการบัญชีกับบริษัทแม่และบริษัทที่เกี่ยวข้องกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นงบการเงินของบริษัทย่อยมีความสัมพันธ์กันเป็นข้อมูลเชิงตัวเลขและนโยบายทางบัญชี ซึ่งในบทนี้จะทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่เกิดผลกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงินมาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว โดยใช้งบการเงินปี 2539-2543 ของบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด จากภาคผนวก ค และบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จากภาคผนวก ง มาเพื่อวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนว่าส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงินอย่างไร ซึ่งจากการศึกษาพบว่าบริษัทเลือกปฏิบัติตามคำสั่งที่ ทป.72/2540 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2540 ตามวิธีที่ (1) คือรับรู้กำไร/ขาดทุนทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 จึงทำให้เกิดผลขาดทุนสุทธิในงบกำไรขาดทุนของบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ในปี 2540 จำนวนเงิน 105,500,638 บาท และบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) แสดงผลขาดทุนสุทธิจำนวนเงิน 3,977,330,185 บาท โดยผลขาดทุนสุทธิดังกล่าวเกิดจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการใช้ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวทั้งจำนวนเป็นจำนวนเงิน 69,225,259.18 บาท และ 3,218,482,879 บาท คิดเป็นอัตราส่วนจากยอดขาดทุนสุทธิของปี 2540 ถึงร้อยละ 65.62 และ ร้อยละ 80.92 ตามลำดับ ทำให้บริษัทเกิดภาวะวิกฤติทางการเงินขึ้นอย่างเด่นชัด ส่งผลกระทบต่อภาวะทางการเงินของบริษัทในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความน่าเชื่อถือในตัวบริษัทต่อบุคคลภายนอก ความน่าเชื่อถือต่อผู้ใช้งบการเงิน ผู้ถือหุ้น และนักลงทุน เนื่องจากอัตราส่วนทางการเงินแสดงตัวเลขที่ไม่ดีเท่าที่ควร โดยใช้ทฤษฎีของ DuPont ซึ่งได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 เพื่อคำนวณและวิเคราะห์ค่าความเสี่ยงจากอัตราส่วนทางการเงิน ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องและนำมาวิเคราะห์มี 5 อัตราส่วนดังนี้

1. อัตราผลตอบแทนจากการขาย (Net Profit Margin) แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการขาย
2. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) แสดงให้เห็นถึงประ

สิทธิภาพในการใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์รวม

3. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment) แสดงถึงอัตรากำไรที่บริษัทได้รับจากการลงทุนทั้งหมดในงวดนั้น

4. อัตราภาระหนี้สินและภาระผูกพัน (Financial Leverage) แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้จากส่วนของผู้ถือหุ้น

5. อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) แสดงถึงการวิเคราะห์สมรรถภาพในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นของกิจการ

จากตารางที่ 4.1 และ 4.2 แสดงผลการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยนำตัวเลขจากภาคผนวก ค และ ง ซึ่งเป็นงบการเงินประจำปี 2539-2540 ของบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด และบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด

อัตราส่วนทางการเงิน	ปีพุทธศักราช				
	2539	2540	2541	2542	2543
อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)	6.58	-27.81	0.67	6.59	3.40
อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)	1.24	0.59	1.58	0.51	2.38
ผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI)	8.13	16.29	1.06	3.38	8.10
ภาระหนี้สินและภาระผูกพัน (Financial Leverage)	6.16	-13.83	55.60	23.78	6.84
ผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (ROE)	50.04	-225.35	59.13	80.35	55.39

ตารางที่ 4.2 แสดงการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด

อัตราส่วนทางการเงิน	ปีพุทธศักราช				
	2539	2540	2541	2542	2543
อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)	15.30	-61.99	-9.81	-23.24	22.33
อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)	33.97	40.69	32.44	35.73	72.87
ผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI)	5.20	-25.23	-3.18	-8.31	16.27
ภาระหนี้สินและภาระผูกพัน (Financial Leverage)	2.75	26.36	47.39	-13.61	-10.29
ผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (ROE)	14.31	-664.96	-150.82	113.02	-167.36

จากการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด และบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ตามตารางที่ 4.1 และ 4.2 พบว่าในปี 2539 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยยังใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงิน กิจกรรมมีความสามารถในการหาค่าไรอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี คือร้อยละ 6.58 และ 15.30 ตามลำดับ แต่ในปี 2540 ซึ่งเป็นปีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด เกิดผลกระทบต่อมีความสามารถในการหาค่าไรเนื่องจากรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวทั้งจำนวนทำให้ได้อัตราส่วนที่ลดลงอยู่ในเกณฑ์ที่สูงอยู่คือร้อยละ -27.81 และบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ก็อยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายเช่นเดียวกัน อาจเนื่องมาจากมีบริษัทย่อยและบริษัทร่วมอยู่มากและต้องรับภาระผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจากบริษัทดังกล่าวไว้ ซึ่งเดิมบริษัทไม่จำเป็นที่จะต้องรับรู้หรือกังวลเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนจะคงที่อยู่ที่ 25 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ แต่เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว จะเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยในปี 2540 ได้ขยับขึ้นสูงสุดถึงประมาณ 45 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ เกิดผลกระทบต่อกำไรสุทธิของบริษัทเป็นอย่างมาก จึงทำให้อัตราดังกล่าวลดลงเหลือร้อยละ -61.99 และอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัทแม่จากปี 2539 ร้อยละ 5.20 ลดลงเหลือร้อยละ -25.23 ภาระหนี้สินและภาระผูกพันก็เพิ่มขึ้นจากเดิมปี 2539 ร้อยละ 2.75 เป็นร้อยละ 26.36 ในปี 2540 ในส่วนของผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ปี 2539 มีอัตราส่วนที่ดีคือร้อยละ 50.04 และเกิดผลกระทบอย่างรุนแรงในปี 2540 ลดลงเหลือร้อยละ -225.35 บริษัทแม่ลดลงเหลือร้อยละ -664.96 ภาวะทางการเงินของบริษัทค่อนข้างประสบกับความล้มเหลว สาเหตุอื่นเนื่องมาจากขาดความระมัดระวังในเรื่องของการทำธุรกิจระหว่างประเทศเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเพื่อมาใช้เป็นแหล่งเงินทุนในกิจการ และการสั่งซื้อวัตถุดิบนำเข้าทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งบริษัทต้องชำระค่าสินค้าเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ภาระผูกพันต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทวีคูณ กิจกรรมจึงเกิดผลขาดทุนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก่อให้เกิดความไม่น่าเชื่อถือในกิจการต่อบุคคลภายนอกที่ใช้งบการเงิน ไม่ว่าจะป็นนักลงทุน หรือสถาบันทางการเงินต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ดี บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ก็ได้กู้สถานการณ์ได้ดีขึ้นในปี 2541 ถึง 2543 ตามลำดับ ด้วยการใช้นโยบายทางการบริหารและการเงิน ทำให้อัตราส่วนที่น่าสนใจก็คือ อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จากเดิมปี 2540 ร้อยละ -225.35 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 59.13 ในปี 2541 และ 80.35 ในปี 2542 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานที่ดี โดยส่วนหนึ่งบริษัทได้จัดให้มีการเพิ่มทุนจากเดิม 500,000 หุ้น เป็น 800,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 80 ล้านบาท เพื่อนำเงินดังกล่าวไปใช้หมุนเวียนภายในกิจการในปี 2541 ทำให้

บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้สินจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ลดภาวะผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน หรือผลขาดทุนสะสมจากปีก่อน ๆ ได้

ในปี 2543 จะเห็นได้ว่าบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ได้กลับคืนสู่สถานะปกติ โดยมีความสามารถในการหากำไรได้ถึงร้อยละ 3.40 ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ร้อยละ 2.38 มีผลตอบแทนจากการลงทุนถึงร้อยละ 8.10 และผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นร้อยละ 55.39 ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่าบริษัทได้มีนโยบายในการขยายฐานการตลาดทางด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับโปรแกรมซอฟต์แวร์ โดยเน้นการใช้ทรัพยากรมนุษย์มากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์ ทำให้บริษัทลดต้นทุนซื้อสินทรัพย์ และภาระเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคา ภาษีนำเข้า และต้นทุนจมนที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สินทรัพย์ได้ไม่เต็มที่ ท้ายที่สุดบริษัทได้ลดพนักงานที่มีความชำนาญเฉพาะด้านโดยวิธีการประเมินคุณภาพจากผู้บริหารแต่ละหน่วยงาน เพื่อใช้รองรับเป้าหมายและกลยุทธ์ทางการตลาดที่มุ่งเน้นการผลิตสินค้าและบริการสร้างระบบงานโดยใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ให้ตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งบริษัทสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานได้ถึง 2,509 พันบาท จากเดิมในปี 2542 บริษัทต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานถึง 57,228 พันบาท เหลือเพียง 54,719 พันบาท นั้นย่อมส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของบริษัทลดลง ประสิทธิภาพในการดำเนินงานดีขึ้น และทำให้บริษัทมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นนั่นเอง

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ในกรณีที่บริษัทรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนครั้งเดียวทั้งจำนวนในปี 2540 ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ 3 อัตราส่วนคือ อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน และอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น หลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวแล้ว ในปี 2541 อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทได้กลับคืนสู่สถานะปกติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติ และเป็นเหตุการณ์พิเศษ

อย่างไรก็ตาม หากบริษัทเลือกที่จะปฏิบัติตามวิธีที่ (3) คือเฉลี่ยกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเป็น 5 รอบระยะเวลาบัญชี บัญชีละเท่า ๆ กัน โดยนับปี 2540 เป็นปีแรก นั่นคือคำนวณโดยวิธีแบบเส้นตรง (Straight line method) เป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งบริษัทก็สามารถทยอยการรับรู้ผลขาดทุนจากการใช้ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราลอยตัว ตามตารางที่ 4.3 และ 4.5 ได้แสดงวิธีการถัวเฉลี่ยรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด และบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งจากการคำนวณพบว่าวิธีการถัวเฉลี่ยรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้เกิดผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงินในปี 2540 น้อยกว่าการรับรู้ผลขาดทุนทั้งจำนวน ซึ่งนั่นย่อมส่งผลที่ดีกับบริษัทต่อบุคคลภายนอก เนื่องจากหากบุคคลภายนอกหรือผู้ใช้งบการเงินขาดความเชื่อมั่นในบริษัทแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อบริษัทหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการขาดแหล่งเงิน

ทุนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ความน่าเชื่อถือต่อลูกค้า หรือหน่วยงานราชการในเรื่องของการดำรงอยู่ของกิจการ เป็นต้น

ตารางที่ 4.3 แสดงวิธีการวัดเฉลี่ยรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 5 รอบระยะเวลาบัญชี บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด

	ปีพุทธศักราช			
	2540	2541	2542	2543
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	- 105,500,638.21	4,605,601.80	31,849,891.14	31,130,243.00
บวก ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	69,225,259.18	0	0	0
กำไรสุทธิก่อนอัตราแลกเปลี่ยน	- 36,275,379.03	4,605,601.80	31,849,891.14	31,130,243.00
หัก ตัวเฉลี่ยขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 5 รอบระยะเวลาบัญชี	- 13,845,051.84	- 13,845,051.84	- 13,845,051.84	- 13,845,051.84
กำไรสุทธิหลังตัวเฉลี่ยขาดทุน	- 50,120,430.87	- 9,239,450.04	18,004,839.30	17,285,191.16
บวก กำไร(ขาดทุน)สะสมต้นปี	28,684,202.39	- 21,436,228.48	- 30,675,678.52	- 12,670,839.22
กำไร(ขาดทุน)สะสมปลายปี	- 21,436,228.48	- 30,675,678.52	- 12,670,839.22	4,614,351.95
ส่วนของผู้ถือหุ้น	30,000,000.00	80,000,000.00	80,000,000.00	80,000,000.00
บวก กำไร(ขาดทุน) สะสมปลายปี	- 21,436,228.48	- 30,675,678.52	- 12,670,839.22	4,614,351.95
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	8,563,771.52	49,324,321.48	67,329,160.78	84,614,351.95

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด หลังจากใช้วิธีตัวเฉลี่ยกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 5 รอบระยะเวลาบัญชี

บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด	ปีพุทธศักราช				
	2539	2540	2541	2542	2543
อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย (Net Profit Margin)	6.58	-13.21	-1.35	3.73	1.89
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Total Asset Turnover)	1.24	0.59	1.58	0.51	2.38
ผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI)	8.13	-7.74	-2.13	1.91	4.50
ภาระหนี้สินและภาระผูกพัน (Financial Leverage)	6.16	-13.83	55.60	23.78	6.84
ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	50.04	-585.26	-18.73	26.74	20.43

ตารางที่ 4.5 แสดงวิธีการถัวเฉลี่ยรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 5 รอบระยะเวลาบัญชี
บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

	ปีพุทธศักราช			
	2540	2541	2542	2543
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	- 3,977,330,185.00	- 662,912,288.00	- 1,034,461,631.00	1,827,844,264.00
บวก ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	3,218,482,897.00	0	0	0
กำไรสุทธิก่อนอัตราแลกเปลี่ยน	- 758,847,288.00	- 662,912,288.00	- 1,034,461,631.00	1,827,844,264.00
หัก ถัวเฉลี่ยขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	- 643,696,579.40	- 643,696,579.40	- 643,696,579.40	- 643,696,579.40
กำไรสุทธิหลังถัวเฉลี่ยขาดทุน	- 1,402,543,867.40	- 1,306,608,867.40	- 1,678,158,210.40	1,184,147,684.60
บวก กำไร(ขาดทุน)สะสมต้นปี	876,496,656.00	- 526,047,211.40	- 1,832,656,078.80	- 3,510,814,289.20
กำไร(ขาดทุน)สะสมปลายปี	- 526,047,211.40	- 1,832,656,078.80	- 3,510,814,289.20	- 2,326,666,604.60
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,925,105,667.00	4,429,409,851.00	4,425,572,394.00	4,355,747,374.00
บวก กำไร(ขาดทุน) สะสมปลายปี	- 526,047,211.40	- 1,832,656,078.80	- 3,510,814,289.20	- 2,326,666,604.60
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	3,399,058,455.60	2,596,753,772.20	914,758,104.80	2,029,080,769.40

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด
หลังจากใช้วิธีถัวเฉลี่ยกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 5 รอบระยะเวลาบัญชี

บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ปีพุทธศักราช				
	2539	2540	2541	2542	2543
อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย (Net Profit Margin)	15.30	-21.86	-19.33	-37.71	14.46
อัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Total Asset Turnover)	33.97	40.69	32.44	35.73	72.87
ผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI)	5.20	-8.90	-6.27	-13.47	10.54
ภาระหนี้สินและภาระผูกพัน (Financial Leverage)	2.75	26.36	47.39	-13.61	-10.29
ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	14.31	-41.26	-50.32	-183.45	58.36

ผลจากการคำนวณในตารางที่ 4.4 และ 4.6 ซึ่งใช้วิธีการถ่วงเฉลี่ยกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน พบว่ามี 3 อัตราส่วนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยตรงคือ อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น โดยจะเห็นได้ว่า ผลตอบแทนจากค่าขายในปี 2540 แสดงค่าลดลงจากร้อยละ -27.81 เหลือเพียงร้อยละ -13.21 และในปี 2541-2543 จากวิธีเดิมร้อยละ 0.67 เป็น -1.35 ร้อยละ 6.59 เป็น 3.73 และร้อยละ 3.40 เป็นร้อยละ 1.89 ตามลำดับ ผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นก็เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราที่ลดลงเช่นเดียวกัน สาเหตุเนื่องจากการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยวิธีการถ่วงเฉลี่ย แต่อย่างไรก็ดี เมื่อมองภาพโดยรวมแล้วในปี 2540 แสดงอัตราส่วนที่มีค่าลดลงจากวิธีการรับรู้ผลขาดทุนทั้งจำนวน และในปี 2542 บริษัทอยู่ในสถานะปกติ ในส่วนของบริษัทสามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จะเห็นชัดเจนมากกว่า เนื่องจากเป็นบริษัทแม่ อัตราส่วนทุกตัวมีค่าลดลง เช่นในปี 2540 ผลตอบแทนจากค่าขายร้อยละ -61.99 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ -21.86 และ ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นอัตราส่วนที่นักลงทุนค่อนข้างให้ความสนใจเป็นพิเศษ จากเดิมร้อยละ -664.96 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 41.26 จะเห็นได้ว่าหากบริษัทเลือกปฏิบัติตามวิธีการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยวิธีการถ่วงเฉลี่ย 5 รอบระยะเวลาบัญชีจะทำให้ตัวเลขในงบการเงินของบริษัทมีภาพพจน์ที่ดีขึ้นตามลำดับ

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้วิธีการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวทั้งจำนวนในปี 2540 และวิธีการรับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน โดยวิธีการถ่วงเฉลี่ย 5 รอบระยะเวลาบัญชี พบว่าหากรับรู้ผลขาดทุนทั้งจำนวนซึ่งโดยทั่วไปถือเป็นเรื่องปกติและเป็นเหตุการณ์พิเศษในประเทศไทย แม้จะทำให้อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญมีตัวเลขที่ค่อนข้างผิดปกติไปจากปีก่อนก็ตาม แต่ในปี 2541 บริษัทก็มีอัตราส่วนที่กลับมาอยู่ในสถานะปกติเช่นเดิม ส่วนวิธีการรับรู้โดยถ่วงเฉลี่ยพบว่าทำให้อัตราส่วนทางการเงินมีตัวเลขที่แสดงข้อมูลเชิงลบเป็นระยะเวลาหลายปีกว่าวิธีแรก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากบริษัทตัดสินใจที่จะรับรู้ผลขาดทุนทั้งจำนวนในปี 2540 ก็จะเป็นผลดีกว่าการรับรู้ผลขาดทุนโดยวิธีการถ่วงเฉลี่ย

เนื่องจากผลกระทบจากระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่ได้คาดคะเนถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนของรัฐบาล ย่อมทำให้บริษัทได้รับผลกระทบและเกิดภาวะวิกฤติเนื่องจากบริษัทได้มีการตั้งซื้ออุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในอดีตบริษัทไม่ได้ใช้เครื่องมือทางการเงินในด้านการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนแต่อย่างใด เนื่องจากค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะอยู่ที่ 25 บาท/ดอลลาร์สหรัฐตลอดมา แต่เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนในวันที่ 2 กรกฎาคม

2540 ทำให้เกิดผลกระทบต่อต้นทุนวัตถุดิบนำเข้า ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ต้นทุนงานจำนวน 2 โครงการ โดยเลือกตัวอย่างจากต้นทุนงานทั้งหมดของปี 2539 จำนวน 1 ตัวอย่าง และปี 2542 ซึ่งเป็นปีหลังธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว จำนวน 1 ตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวที่ทำให้ต้นทุนงานเพิ่มขึ้นจากค่าเงินบาทที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงต้นทุนจากการซื้อสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราล่วงหน้า เมื่อเทียบกับต้นทุนงานปี 2539 ที่บริษัทไม่ต้องคำนึงถึงผลกระทบแต่อย่างใด โดยแสดงการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

กรณีศึกษาต้นทุนโครงการ MOI ในปีพุทธศักราช 2539

จากการที่กองการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีความต้องการในการจัดหาและติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์สื่อสาร ตามโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบสื่อสาร ของกระทรวงมหาดไทย ด้วยระบบทางด่วนข้อมูล ทางบริษัทฯ ได้ทำการออกแบบระบบโดยใช้พื้นฐานหลักวิชาวิศวกรรมชั้นสูง โดยมุ่งเน้นที่ความต้องการ การใช้งาน และการให้บริการเครือข่ายสื่อสาร ข้อมูล ภาพและเสียงของทางกองการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้บริการให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย และหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดในการออกแบบระบบ จะคำนึงถึงการรองรับความต้องการการใช้งานของเครือข่าย และผู้ใช้ในปัจจุบัน โดยมีความสามารถและความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการใช้งานในอนาคต ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. เครือข่ายสื่อสารเดิม ของกระทรวงมหาดไทย (MOI Existing Network) เครือข่ายสื่อสารที่ทางกระทรวงมหาดไทยมีใช้อยู่ นั้น แบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ โดยมีลักษณะเครือข่าย และการใช้งานโดยสังเขป ดังนี้

- เครือข่ายการสื่อสารข้อมูล (Data Communication)
- เครือข่ายการสื่อสารทางเสียง (Voice / Telephone Communication)
- เครือข่ายการประชุมทางไกลระบบวิดีโอทัศน์ (Video Conference)
- เครือข่ายการติดต่อสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Communication)

จากข้อมูลเบื้องต้น ของทรัพยากรทางระบบที่ทางกองการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอยู่ พร้อมกับความต้องการในการจัดหาและติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์สื่อสาร ตามโครงการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบสื่อสารของกระทรวงมหาดไทย ด้วยระบบทางด่วนข้อมูลทางบริษัท จึงได้ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการออกแบบทางวิศวกรรมโครงข่าย (Network Engineering) เพื่อให้ได้มาซึ่งอุปกรณ์ และลักษณะการให้บริการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ

การใช้งาน และการให้บริการของทางกองการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งยังสามารถรองรับการขยายขีดความสามารถโครงข่ายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

เป้าหมายเพื่อเป็นโครงข่ายหลักของประเทศ (Goal for Country Backbone Network)

จากวิวัฒนาการของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ใช้เทคโนโลยีในการทำกิจการแตกต่างอย่างหลากหลาย การที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับองค์การการค้าโลกหรือ World Trade Organization (WTO) เพื่อทำธุรกิจการค้าเสรีกับนานาประเทศ ซึ่งมีข้อกำหนดที่เป็นประเด็นหลักเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจการค้าที่ไม่เป็นการผูกขาด รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการการติดต่อสื่อสารที่รัฐบาลเป็นเจ้าของเครือข่าย ซึ่งมีผลโดยตรงกับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (TOT) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (CAT) ซึ่งทั้งสององค์กรเป็นรัฐวิสาหกิจ และผูกขาดการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศมาเป็นเวลานาน โดยองค์กรจะต้องเตรียมตัวที่จะทำธุรกิจในลักษณะบริษัทจำกัด และเปิดทางให้เอกชนทั้งในและนอกประเทศรายอื่นๆ เข้ามามีส่วนแบ่งในการให้บริการโทรคมนาคมขั้นพื้นฐาน อันจะทำให้เป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคโดยรวม

โครงข่ายแบบสื่อผสม (Multimedia Network)

จุดประสงค์หลักที่มุ่งเน้นในการออกแบบ และแนวคิดทางวิศวกรรมที่ทันสมัยเพื่อให้ระบบที่ออกแบบสามารถรองรับการใช้งานที่หลากหลายอันเกิดจากลักษณะการใช้งานที่ผสมผสานด้วยส่วนประกอบต่าง ๆ ทั้งภาพ เสียง และข้อมูล จากผู้ใช้งานในหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด (หรืออาจจะรวมถึงระดับอำเภอและตำบลในอนาคต) เพื่อติดต่อสื่อสารกับศูนย์ข้อมูลกลางของหน่วยงานของตนเองในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล หรือศูนย์ข้อมูลย่อยในแหล่งต่างๆ

การเข้าถึงฐานข้อมูลที่รวดเร็วและมีขนาดข้อมูลที่ใหญ่เพื่อเคลื่อนย้ายผ่านโครงข่าย เป็นจำนวนหลาย ๆ รายการในแต่ละวันเพื่อให้บริการกับประชาชนที่มาติดต่อในหน่วยราชการนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องมีเครือข่ายหลัก และเครือข่ายรองหลักที่มีประสิทธิภาพ ในการให้บริการสื่อในรูปแบบต่าง ๆ และจะต้องเป็นเครือข่ายที่ให้ความเชื่อมั่นในการส่งผ่านข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน แม้ในเวลาเร่งด่วน

การใช้งาน ATM ที่ติดตั้งตามหน่วยงานต่างๆ

การใช้อุปกรณ์ ATM ที่ติดตั้งตามกรมกองและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะเน้นการใช้งานของอุปกรณ์สลับเส้นทาง (ATM Switch) ที่มีขีดความสามารถสูง สามารถเชื่อมต่อ Application ต่าง ๆ ในหน่วยงานปลายทางที่ยังมีได้อยู่ในรูปของ ATM Format ให้เป็น ATM โดยใช้ความสามารถของอุปกรณ์ ATM Access เป็นตัวจัดการ โดยเน้นที่การเชื่อมต่อระบบโทรศัพท์และระบบสื่อสารข้อมูล, การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และระบบวิดีโอทัศนทางไกล (Video Conference) ในบางหน่วยที่ยังขีดความสามารถสำรองสำหรับขยายการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ ในอนาคตได้อีกด้วย

การวางแผนขยายโครงข่ายสำหรับอนาคต (Future Network Expansion)

โครงข่ายที่ทางบริษัทได้ทำการออกแบบมีความอ่อนตัวในการปรับปรุงรูปแบบการให้บริการและมีขีดความสามารถสำรองในการขยายขนาด เพื่อรองรับ Application ต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตัวอย่างเช่นการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลแบบมัลติมีเดียด้วยระบบ ATM การใช้งานที่ต้องการช่องการสื่อสารความเร็วสูง (Bandwidth demanding application) ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ระบบฐานข้อมูลและการแลกเปลี่ยนเพิ่มข้อมูล (Database and File Exchange)

จากข้อมูลรายละเอียด รวมถึงแนวคิดในการออกแบบระบบซึ่งอาศัยหลักการออกแบบโดยคำนึงถึงผู้ใช้งานและปริมาณงานที่เกิดขึ้นจากจุดใด ในโครงข่ายที่จะต้องเดินทางผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ในเครือข่าย เพื่อจัดเส้นทางของข้อมูลในเวลาอันรวดเร็ว การคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูลที่จะไม่สูญหายระหว่างที่เดินทาง การตรวจสอบความผิดพลาดของข้อมูล และ/หรืออุปกรณ์ใด ๆ ในโครงข่ายด้วยการอาศัยประโยชน์ของ TCP/IP และการเคลื่อนย้ายข้อมูลขนาดใหญ่ชนิด Multimedia ผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงความเร็วสูง (Optical Fiber) ที่ต่อเชื่อมเข้ากับ ATM Switch ขนาดใหญ่ เป็นปัจจัยในการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้ระบบสามารถทำงานตอบสนองความต้องการได้ถูกต้องตามหลักวิศวกรรม

โดยจากตารางต้นทุนที่ 4.7 แสดงให้เห็นถึงค่าเงินบาทที่ยังคงเป็นระบบตะกร้าเงิน โดยตรงอยู่ที่ 25 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งบริษัทไม่ต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาทแต่อย่างใด ดังนั้นบริษัทจึงไม่จำเป็นต้องซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเลย

ตารางที่ 4.7 แสดงต้นทุนงานโครงการทางด่วนข้อมูลกระทรวงมหาดไทย

No.	Sub System	FOB (\$US)	Frg+In (%)	Exc.Rate	CIF (Bt)	Tax (%)	QTY	Unit cost (Bt)
*01	Optic Fiber System						869	67,076,129
*02	ATM System	2,137,616	5.00	25.00	56,112,420	5.00	307	58,918,041
*03	Surge & Grounding						94	273,500
*04	Test Equipment						8	6,147,378
*05	Network Access	30,443	5.00	25.00	799,129	5.00	185	839,085
*06	Remote Access							18,719,858
*07	Lan	3,645	5.00	25.00	95,681	5.00	137	100,465
*08	E1 MUX	241,075	5.00	25.00	6,328,219	5.00	2	6,644,630
*09	Dial Modern						150	6,427
*10	Local I/O Device						19	116,500
*11	DC Pover Supply						43	198,000
*12	Satellite & VCS						2	17,886,722
*13	MIS S/W						879	1,585,800
*14	MISC.EQ.						450	58,000
*15	Service						450	115,000
*16	Support						6	7,700,000
*17	Application Software	93,800		25.00	2,345,000		13	2,345,000
*18	Data Traffic Mang.	112,000		25.00	2,800,000		13	2,800,000
*19	Enterprise						1	10,346,450
*20	Optical Fiber Site						1	200,000
*21	Safty						1	10,000,000
TOTAL COST OF PROJECT								212,076,985

กรณีศึกษาด้านทุนประมวลรวมโครงการตรวจสอบควบคุมมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม
(Executive Summary) ในปีพุทธศักราช 2542

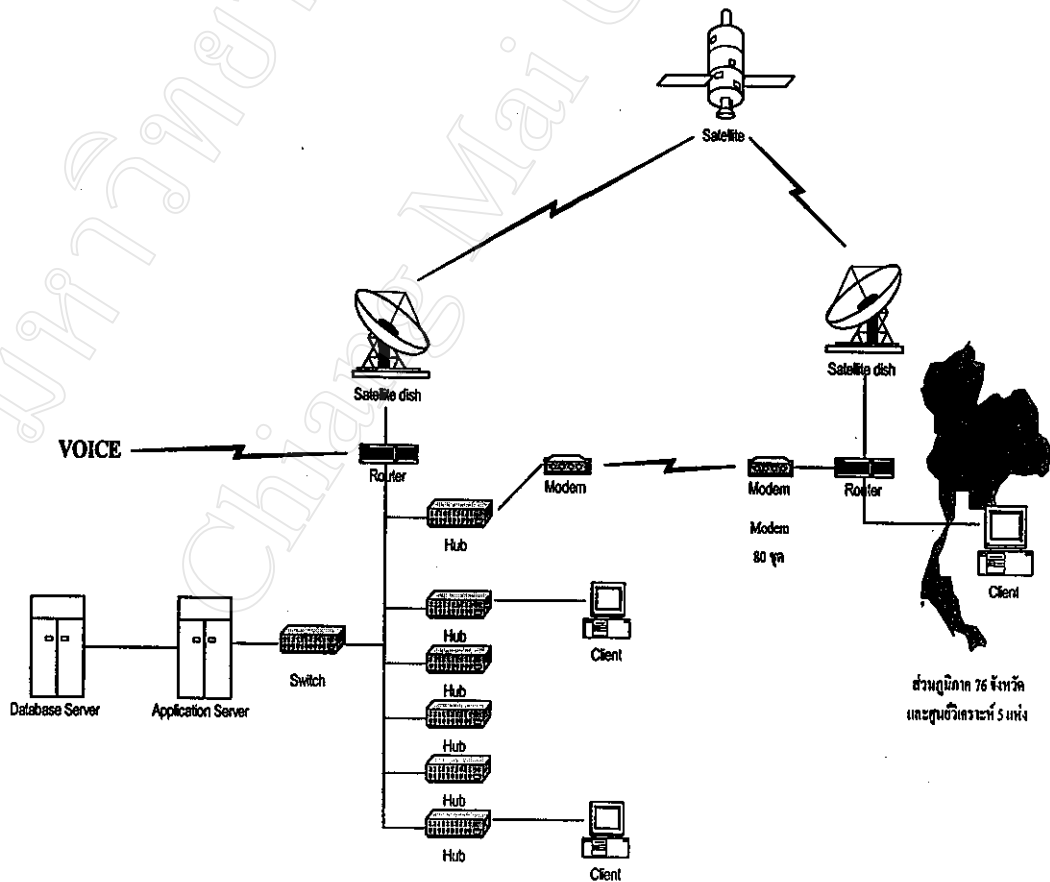
เป็นโครงการที่บริษัท สามารถคอมพิวเตอร์ จำกัด ซึ่งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สื่อสารด้านการบริหารและการตรวจสอบมลพิษระยะไกล 1 ระบบ สืบเนื่องมาจากโครงการจัดซื้อระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พร้อมการพัฒนาระบบงาน จำนวน 1 ระบบ สำหรับการพัฒนาระบบตรวจสอบมลพิษระยะไกล โดยตรวจสอบทางไกล (Online Monitoring) ระยะที่ 1 และ 2 ที่บริษัท สามารถคอร์เปอร์เรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทแม่เป็นผู้ดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์คือ จัดสร้างระบบเครือข่ายการสื่อสารของระบบบริหารของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้หน่วยงานในส่วนกลางและภูมิภาคมีระบบการทำงานเดียวกันให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดสร้างระบบเครือข่ายการสื่อสารของระบบตรวจสอบมลพิษเพื่อรองรับกฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539) ตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยบริษัทได้ศึกษาความต้องการของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งประเทศไทยในปัจจุบันนี้ประสบปัญหาหามลภาวะทางสิ่งแวดล้อมภาวะส่วนใหญ่มักเกิดจากการโรงงานอุตสาหกรรม โดยมลพิษที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นมลพิษที่เกิดขึ้นทางน้ำ และทางอากาศทำให้ยากต่อการควบคุม

ระบบงานที่ทางบริษัทจะทำการพัฒนาขึ้นนั้นสามารถเชื่อมโยงกับระบบงานเดิมที่มีอยู่ได้ เช่น ระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ข้อมูลร่วมกับระบบงานทะเบียนโรงงานได้ ตัวอย่างเช่น ผู้งานระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมสามารถเรียกดูข้อมูลรายละเอียดโรงงาน หรือพิมพ์รายงานรายละเอียดโรงงานตามเงื่อนไขที่ต้องการจากระบบงานทะเบียนโรงงานได้ โดยที่ผู้ใช้งานในระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมสามารถเรียกดูข้อมูลระบบงานทะเบียนโรงงานได้ แต่ไม่มีสิทธิแก้ไขข้อมูล และในส่วนของผู้ใช้งานระบบงานทะเบียนโรงงาน สามารถเรียกดูข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโรงงานในระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับมลพิษทางดิน มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศของโรงงานสามารถเรียกดูผลการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ ดิน ที่เจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานส่งให้ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ของสำนักเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้วิเคราะห์ได้ โดยผู้ใช้งานระบบงานทะเบียนโรงงานสามารถเรียกดูข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมได้ แต่บุคคลภายนอกไม่มีสิทธิแก้ไขข้อมูล

จากระบบดังกล่าวบริษัทได้ทำการออกแบบและติดตั้งเพื่อตรวจสอบมลพิษระยะไกล โดยสามารถแบ่งการทำงานออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. การส่งข้อมูลประจำวัน เป็นการส่งข้อมูลการปล่อยมลพิษของแต่ละโรงงานในแต่ละวัน ที่ทำการตรวจสอบ สามารถแสดงข้อมูลที่เกิดขึ้นในรูปแบบกราฟ ทำให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ สามารถพิมพ์รายงานตรวจสอบข้อมูลรายวัน/สัปดาห์/เดือน/ปี เพื่อเก็บเป็นเอกสารอ้างอิงได้
2. การส่งข้อมูลเตือนภัยเมื่อเกิดมลพิษ เป็นการส่งข้อมูลมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม
3. การส่งข้อมูล Real Time สำหรับแสดงข้อมูลปัจจุบันของโรงงาน เป็นการส่งข้อมูลปัจจุบันแบบต่อเนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาแสดงผลที่ศูนย์ข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับตรวจสอบการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม

รูปที่ 4.1 ภาพรวมของระบบแสดงการเชื่อมโยงเครือข่ายทั่วประเทศ (System Overview)

ในกรณีที่มีการติดต่อส่งข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาที่ศูนย์ข้อมูล โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมจะใช้การติดต่อผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย โดยจะมีส่วนประกอบทางด้านอุปกรณ์รับ-ส่งสัญญาณดาวเทียม (Satellite Structure) โครงสร้างทางด้านระบบรวบรวมข้อมูล (Software Structure) จะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ โปรแกรมสำเร็จรูป และโปรแกรมระบบงาน โครงสร้างทางด้านระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (Computer and Hardware Structure) โครงสร้างการบริหารและสนับสนุนโครงการ (Management & Supporting)

จากโครงการดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าลักษณะโครงสร้างของระบบค่อนข้างซับซ้อน มีรายละเอียดทั้งในด้านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี และการเขียนโปรแกรมเพื่อรองรับความต้องการของกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยบริษัทนำเข้าอุปกรณ์ซอฟต์แวร์บางส่วนจากต่างประเทศ ซึ่งย่อมเกิดภาระต้นทุนในการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ แสดงรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 4.8 แสดงถึงต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการในปี 2542 ซึ่งแยกออกมาเป็นทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

1. Satellite Network	37,384,097.44 บาท
2. Fixed-Line Network	5,045,666.38 บาท
3. Server, Application and Accessories	80,651,980.00 บาท
4. Installation	5,000,000.00 บาท
รวมทั้งสิ้น	<u>28,081,743.82 บาท</u>

จากต้นทุนทั้งสิ้นยังสามารถแยกออกมาเป็นต้นทุนที่นำเข้าและต้นทุนที่เกิดขึ้นภายในประเทศได้ดังตารางที่ 4.9 ถึง ตารางที่ 4.11 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

Local Equipment Cost	8,733,135 บาท
Import Equipment Cost	<u>119,348,608 บาท</u>
Project Total Cost	<u>128,081,743 บาท</u>

ตารางที่ 4.8 แสดงต้นทุนรวมในการประมูลงานแต่ละส่วนงาน

Job Costing

SAMART COMTECH

Item	DESCRIPTION	Partner	14 (13*1)	
			1 QTY (Unit)	2 UNIT (Type)
1	Sattelite Network	NSI	1	Unit
2	Fixed-Line Network	PERLE/CISCO	1	Unit
3	Server , Application and Accessories	HP/SYMAP	1	Unit
4	Installation	SCT	25	Site
				Total Cost (Baht)
				37,384,097.44
				5,045,666.38
				80,651,980.00
				5,000,000.00

128,081,743.82

ตารางที่ 4.9 แสดงต้นทุนรวมในส่วนงาน Satellite Network (ต่อ)

ITEM	DESCRIPTION	MODEL	QTY (Unit)	UNIT (Type)	3 Cost FOB (US\$)	4 Frig.+ Ins. (US\$)	5 (3+4) Cost CIF (US\$)	6 (5*26) Cost CIF (Baht)	7 tax rate (%)	8 (6*[7/100]) Imp Tax (Baht)	9 (6+8) Unit Cost (Baht)
1 Hub Equipment											
1.1	2 Channel Data Interface Card / (1)RS449 & (1)RS232, DCE	NSI/Data Card	1	Card	3,400.00	170.00	3,570.00	132,804.00	5.00	6,640.20	139,444.20
1.2	Data Line Multiplexer (DLM)	NSI/DLM	1	Set	10,700.00	535.00	11,235.00	417,942.00	5.00	20,897.10	438,839.10
1.3	2 Ch. DLM Data Card (Selectable V.35 Interface)	NSI/DLM Data Card	12	Card	1,250.00	62.50	1,312.50	48,823.00	5.00	2,441.25	51,266.25
1.4	Network Management System (Include Hardware&Software)	NSI / Stream with Hardware	1	Lot	65,000.00	3,250.00	68,250.00	2,538,900.00	5.00	126,945.00	2,665,845.00
2 Remote VSAT											
2.1	TDMA/DAMA Terminal / 3-Slot Chassis	NSI/SAT PLUS II	21	Set	7,650.00	382.50	8,032.50	298,809.00	5.00	14,940.45	313,749.45
2.2	4 Channel Voice Interface Card / (4)FXS, 2Wire	NSI/Voice Card	21	Card	5,300.00	275.00	5,575.00	214,830.00	5.00	10,741.50	225,571.50
2.3	2 Channel Data Interface Card / (1)RS449 & (1)RS232, DCE	NSI/Data Card	21	Card	3,400.00	170.00	3,570.00	132,804.00	5.00	6,640.20	139,444.20
2.4	Monitor & Operator System Software + User & Operating Manual	NSI	21	Set					5.00		20,000.00
2.5	Spare TDMA/DAMA Terminal / 3-Slot Chassis with 2 Voice Card	NSI	1	Set	18,630.00	931.50	19,561.50	727,687.80	5.00	36,384.39	764,072.19
3 Similar											
3.1	3.8 m. C-Band Tx/Rx Antenna	Prodelim/383	21	Set	7,800.00	390.00	8,190.00	304,668.00	5.00	15,233.40	319,901.40
3.2	3.8 Pedestal Mount + Foundation	Local	21	Set					5.00		30,000.00
3.3	10 Watt C-Band Transceiver	MT/TC-2017	21	Set	5,400.00	270.00	5,670.00	210,924.00	5.00	10,546.20	221,470.20
3.4	C-Band Tx Reject Filter / WR-229	DTX229	21	Set					5.00		11,000.00
3.5	Pentium III ; 15" Monitor + 56 kbps Internal Modem	Acer	21	Set					5.00		65,000.00
3.6.1	PABX 16 CO Line : 32 Ext. for Hub	Forth/D-80*	1	Set					5.00		110,000.00
3.6.2	PABX 8 CO Line : 16 Ext. for Remote (New 21 + Existing 3)	Forth/D-80	24	Set					5.00		90,000.00
3.7	AC Line Surge Protection (New 21 + Existing 4)	Samart	25	Set					5.00		32,500.00
3.8	Coaxial Surge Suppressor (New 21x2 + Existing 4x2)	Surge Guard/CSS-N	50	Set					5.00		1,700.00
3.9	Telephone Protection Module (New 21x4 + Existing 6x4)	Surge Guard/TPM-TMN	108	Set					5.00		420.00
3.10	RS232 Data Port Surge Protector (New 21x2 + Existing 5x2)	APC	52	Set					5.00		1,000.00

ตารางที่ 4.9 แสดงต้นทุนรวมในส่วนงาน Satellite Network

ITEM	DESCRIPTION	MODEL	1 QTY (Unit)	2 UNIT (Type)	3 Cost FOB (US\$)	4 Frg.+ Ins. (US\$)	5 (3+4) Cost CIF (US\$)	6 (5*26) Cost CIF (Baht)	7 tax rate (%)	8 (6*[7/100]) Imp Tax (Baht)	9 (6+8) Unit Cost (Baht)	12 TOTAL PRICE per Item
3.11	Telco Cable & MDF	-Local-	21	Set					5.00		5,000.00	105,000.00
3.12	Sync to Async Interface Adapter/RS232	Smart R&D	21	Set					5.00		5,500.00	115,500.00
3.13	Data Cable for Data Interface (New 21x2 + Existing 5x2)	-Local-	52	Set					5.00		5,000.00	2,600,000.00
3.14	18000 BTU Air Conditioner with Install	Central Air	21	Set					5.00		25,000.00	525,000.00
3.15	Spare 10 Watt C-Band Transceiver	MTI/TC-2017	1	Set	5,400.00	270.00	5,670.00	210,924.00	5.00	10,546.20	221,470.20	221,470.20
TOTAL												37,384,097.44

ตารางที่ 4.10 แสดงต้นทุนรวมสำหรับ Fixed-line Network

ITEM	DESCRIPTION	MODEL	1	2	3	6	7 (5+6)	8 (7+40)	9	10 (8+17/1000)	11 (8+10)	12 (11*1)
			QTY (Unit)	UNIT (Type)	Cost FOB (US\$)	Fig.+ Ins. (US\$)	Cost CIF (US\$)	Cost CIF (Baht)	tax rate (%)	Imp Tax (Baht)	Unit Cost (Baht)	TOTAL PRICE per Item
Regional Route												
1.1	Client with 10/100 Base-T and 2 mobile slot	Petrolink520	21	Set							49,200.00	1,131,600.00
1.2	LAN Mobile		21	Set							4,980.00	114,540.00
1.3	V33 Mobile		21	Set							3,960.00	91,540.00
1.4	WAN cable		23	Set	90.00	3.38	70.88	2,622.38	5.00	131.12	2,753.49	63,330.36
Finetuned Hub												
2	HP Advance Stack 10Base-T S Rob - 24R	HP Advance Stack	21	Set							25,000.00	525,000.00
Central WAN Gateway												
3	10/100 E Cisco 3660 6-slot Modular Router-AC with IP Software	CISCO3661-AC	1	Set	10,700.00	347.75	7,302.75	270,201.75	5.00	13,510.09	283,711.84	283,711.84
3.1	Power Cord, 110V	CAB-AC	1	Set	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00	0.00
3.2	Cisco 3660 Series IOS IP PLUS	S366CP-12104	1	Set	700.00	22.75	477.25	17,676.75	5.00	883.84	18,560.59	18,560.59
3.3	8-to-16MB Flash Factory Upgrade for the Cisco 3660	MEM3600-8U16FS	1	Set	700.00	22.75	477.25	17,676.75	5.00	883.84	18,560.59	18,560.59
3.4	32-to-64 MB DRAM Factory Upgrade for the Cisco 3660	MEM3660-32U64D	1	Set	2,000.00	65.00	1,365.00	50,485.00	5.00	2,524.25	53,009.25	53,009.25
3.5	4-port Async/Sync Serial Network Module	NM-4AS	1	Set	1,300.00	42.25	887.25	32,828.25	5.00	1,641.41	34,469.66	34,469.66
3.6	8-port Async/Sync Serial Network Module	NM-8AS	3	Set	2,400.00	78.00	1,638.00	60,606.00	5.00	3,090.30	63,696.30	190,908.90
3.7	Two-Slot VoiceFax Network Module	NM-2V	1	Set	1,700.00	53.25	1,160.25	42,929.25	5.00	2,146.46	45,075.71	45,075.71
3.8	Two-port Voice Interface Card - E&M	VIC-2E/M	2	Set	400.00	13.00	273.00	10,101.00	5.00	505.05	10,606.05	21,212.10
3.9	V33 Cable, DTE, Male, 10 Feet	CAB-V33MT	28	Set	100.00	3.25	68.25	2,532.25	5.00	126.26	2,658.51	74,843.35
WAN Client												
4	Cisco 1750 10/100 Modular Router w/2 Voice channels, IOS IP/Voice	CISCO1750-2V	26	Set	2,295.00	74.59	1,566.34	57,954.49	5.00	2,897.72	60,852.21	1,582,157.51
4.1	Power Cord, 110V	CAB-AC	26	Set	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00	0.00
4.2	Two-port Voice Interface Card-FXS	VIC-2FXS	26	Set	400.00	13.00	273.00	10,101.00	5.00	505.05	10,606.05	275,737.30
4.3	2-Port Async/Sync Serial WAN Interface Card	WIC-2A/S	26	Set	900.00	16.25	541.25	12,606.25	5.00	631.31	13,237.56	344,686.63
4.4	RS-449 Cable, DTE, Male - 10 Ft.	CAB-SS-449MT	48	Set	100.00	3.25	68.25	2,532.25	5.00	126.26	2,658.51	127,272.60

101

ตารางที่ 4.11 แสดงต้นทุนรวมในส่วนงาน Server and Application

ITEM	DESCRIPTION	MODEL	1	2	3	6	7 (5+6)	8 (7*40)	9	(8*17/10)	11 (8+10)	12 (11*1)
			QTY (Unit)	UNIT (Type)	Cost FOB (US\$)	Fig.+ Ins. (US\$)	Cost CIF (US\$)	Cost CIF (Baht)	tax rate (%)	Imp Tax (Baht)	Unit Cost (Baht)	TOTAL PRICE per item
1 Server and Computer												
1.1	Server	HP/PC2000	28	Set		5			37		162,035.00	4,536,980.00
2 Application Software												
3.1	SCADA Application Software Develop (25 sites)	SYMAP	25	License								74,760,000.00
3 Interface and Accessories Equipments												
3.1	Modem	PLANET/ME-560R	75	Set							3,500.00	262,500.00
3.2	UPS 2 KVA	Xanfour/XF-9302	25	Set							41,500.00	1,037,500.00
3.3	Computer Desk and chair	HP	25	Set							2,200.00	55,000.00
											Total	80,651,980.00

จากข้อมูลข้างต้นบริษัทได้ติดต่อขอซื้ออุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์จากบริษัทในต่างประเทศ จำนวน 3 บริษัทด้วยกันคือ บริษัท ชิสโก้ ซิสเต็มส์ จำกัด บริษัท เอ็นเอสไอ จำกัด และ บริษัท ไชท์แมป จำกัด โดยตกลงชำระเงินค่าสินค้าเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนการทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าตามนโยบายของบริษัทในเรื่องของการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินจากอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ในตารางที่ 4.12 – 4.14 จะแสดงวิธีการคำนวณเปรียบเทียบต้นทุนในการซื้อและไม่ซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ว่าทำให้บริษัทสามารถลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนได้เพียงใด

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนซื้อและไม่ซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า
ของบริษัท ชิสโก้ ซิสเต็มส์ จำกัด

เดือน	ต้นทุนโครงการ (USD)	อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/USD)			ต้นทุนเปรียบเทียบ (บาท)		
		อ.ตัวเฉลี่ยจริง	อัตราทันที	เพิ่ม(ลด)	ไม่ซื้อ FW	ซื้อ FW	ผลต่าง
29 ธ.ค. 42	102,325.08	37.24	37.37	-0.17	3,810,585.98	3,806,492.98	4,093.00
30 ธ.ค. 42	102,325.08	37.23	37.37	-0.17	3,809,562.73	3,806,492.98	3,069.75
31 ม.ค. 43	102,325.08	37.32	37.37	-0.17	3,818,771.99	3,806,492.98	12,279.01
29 ก.พ. 43	102,325.08	37.78	37.37	-0.17	3,865,841.52	3,806,492.98	59,348.55
31 มี.ค. 43	102,325.08	37.65	37.37	-0.17	3,852,539.26	3,806,492.98	46,046.29

บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ได้ทำสัญญาตกลงซื้ออุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ ในวันที่ 29 ธันวาคม 2542 จากบริษัท ชิสโก้ ซิสเต็มส์ จำกัด โดยได้รับเครดิตในการชำระค่าอุปกรณ์ระยะเวลา 90 วัน ซึ่งต้องชำระเงินเป็นดอลลาร์สหรัฐ จำนวนเงินทั้งสิ้น 102,325.08 ดอลลาร์สหรัฐ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันดังกล่าวเท่ากับ 37.24 บาท/ดอลลาร์ คิดเป็นเงินบาทเท่ากับ 3,810,585.98 บาท และในวันที่ 30 ธันวาคม 2542 บริษัทได้ติดต่อซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า 3 เดือน ในราคา 37.20 บาท/ดอลลาร์ อัตราแลกเปลี่ยนทันทีในวันดังกล่าวเท่ากับ 37.37 บาท/ดอลลาร์ และธนาคารได้คิดค่าธรรมเนียมส่วนลด 17 สตางค์/ดอลลาร์ ครอบคลุมชำระวันที่ 31 มีนาคม 2542 จากตารางดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าค่าเงินบาทได้มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในวันที่ 29 ธันวาคม 2542 อัตราแลกเปลี่ยนจะเท่ากับ 37.24 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ แต่เมื่อถึงกำหนดชำระเงินในวันที่ 31 มีนาคม 2542 อัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นเป็น 37.65 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ หากบริษัทไม่ซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ต้นทุนค่าสินค้าของบริษัทจะเพิ่มขึ้นจากเดิมถึง 0.41 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงิน 41,953.28 บาท จากจุดนี้แสดงให้เห็นว่า การที่บริษัททำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยน

ล่วงหน้าในระยะเวลา 3 เดือนนั้น สามารถทำให้บริษัทลดต้นทุนที่เพิ่มขึ้น โดยไม่สามารถคาดเดาได้ เป็นเงิน 46,046.28 บาท

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนซื้อและไม่ซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า
ของบริษัท เอ็นเอสไอ จำกัด

เดือน	ต้นทุนโครงการ (USD)	อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/USD)			ต้นทุนเปรียบเทียบ (บาท)		
		อ.ถัวเฉลี่ยจริง	อัตราทันที	เพิ่ม(ลด)	ไม่ซื้อ FW	ซื้อ FW	ผลต่าง
29 ธค. 42	869,763.18	37.24	37.37	-0.17	32,389,980.82	32,355,190.30	34,790.53
30 ธค. 42	869,763.18	37.23	37.37	-0.17	32,381,283.19	32,355,190.30	26,092.90
31 มค. 43	869,763.18	37.32	37.37	-0.17	32,459,561.88	32,355,190.30	104,371.58
29 กพ. 43	869,763.18	37.78	37.37	-0.17	32,859,652.94	32,355,190.30	504,462.64
31 มีค. 43	869,763.18	37.65	37.37	-0.17	32,746,583.73	32,355,190.30	391,393.43

จากตารางที่ 4.13 ในกรณีของบริษัท เอ็นเอสไอ จำกัด บริษัทได้ตกลงซื้ออุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ในราคา 869,763.18 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งต้นทุนเป็นเงินบาท ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2542 เป็นจำนวนเงิน 32,389,980.82 บาท เมื่อครบกำหนดชำระเงินในวันที่ 31 มีนาคม 2542 บริษัทต้องชำระเงินค่าสินค้าทั้งสิ้น 32,746,583.73 บาท โดยต้นทุนค่าสินค้าได้เพิ่มขึ้นถึง 356,602.91 บาท แต่บริษัทได้ทำสัญญาซื้อเงินต่างประเทศล่วงหน้า จึงทำให้บริษัทสามารถลดความเสี่ยงทางด้านความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนได้ โดยในวันที่ครบกำหนดชำระเงินบริษัทจะชำระเงินเพียง 32,355,190.30 บาท โดยส่วนต่างที่เหลือ 391,393.43 บาท จะอยู่ในความรับผิดชอบของธนาคารในการรับซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า จึงแสดงให้เห็นว่าการที่บริษัทตัดสินใจทำสัญญาดังกล่าวเพื่อลดภาวะความเสี่ยงที่ไม่สามารถคาดคะเนสถานการณ์ในอนาคตได้

จากตารางที่ 4.14 ในส่วนของบริษัท ไซท์แมป จำกัด ซึ่งบริษัทได้นำเข้าอุปกรณ์สำหรับโครงการนี้เป็นจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 62 ของอุปกรณ์นำเข้าทั้งหมด เป็นจำนวนเงิน 1,586,038.74 ดอลลาร์สหรัฐ และบริษัทได้รับเครดิตในการชำระค่าอุปกรณ์ 6 เดือน ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างจะยาวนานกว่าบริษัทอื่น นั่นย่อมแสดงว่าบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด อยู่ในสถานะที่มีความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนค่อนข้างสูงเช่นเดียวกัน บริษัทจะถูกคิดค่าธรรมเนียมส่วนลดถึง 30 สตางค์/ดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการชำระเงินตามเงื่อนไข โดยในวันที่บริษัทซื้ออุปกรณ์นำเข้าจากต่างประเทศ ค่าอุปกรณ์ดังกล่าวมีราคาเป็นเงินบาท 59,064,082.68 บาท อัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับ 37.24 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ ในวันที่ 30 ธันวาคม 2542 บริษัทได้ทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าและจะชำระเงินเมื่อครบกำหนดเป็นค่าเงินบาทเท่ากับ 58,794,456.09

บาท ซึ่งเมื่อครบกำหนดชำระจะเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนในวันดังกล่าวเท่ากับ 38.97 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ จำนวนเป็นค่าเงินบาทถึง 61,807,929.70 บาท เพิ่มจาก ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2542 เป็นเงิน 2,743,847.02 บาท นั้นย่อมหมายถึงต้นทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้หากบริษัทไม่ตัดสินใจใช้เครื่องมือทางการเงินด้านการซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ในการผลัดภาระความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ไม่อาจคาดเดาไปได้

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนซื้อและไม่ซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า
ของบริษัท ไซท์แมป จำกัด

เดือน	ต้นทุนโครงการ (USD)	อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/USD)			ต้นทุนเปรียบเทียบ (บาท)		
		อ.ตัวเฉลี่ยจริง	อัตราทันที	เพิ่ม(ลด)	ไม่ซื้อ FW	ซื้อ FW	ผลต่าง
29 ธค. 42	1,586,038.74	37.24	37.37	-0.30	59,064,082.68	58,794,456.09	269,626.59
30 ธค. 42	1,586,038.74	37.23	37.37	-0.30	59,048,222.29	58,794,456.09	253,766.20
31 มค. 43	1,586,038.74	37.32	37.37	-0.30	59,190,965.78	58,794,456.09	396,509.69
29 กพ. 43	1,586,038.74	37.78	37.37	-0.30	59,920,543.60	58,794,456.09	1,126,087.51
31 มีค. 43	1,586,038.74	37.65	37.37	-0.30	59,714,358.56	58,794,456.09	919,902.47
30 เมย. 43	1,586,038.74	37.86	37.37	-0.30	60,047,426.70	58,794,456.09	1,252,970.60
31 พค. 43	1,586,038.74	38.95	37.37	-0.30	61,776,208.92	58,794,456.09	2,981,752.83
30 มิย. 43	1,586,038.74	38.97	37.37	-0.30	61,807,929.70	58,794,456.09	3,013,473.61

ผู้บริหารบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ได้มีนโยบายในการซื้อขายสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ เพื่อลดภาระความเสี่ยงที่อาจเป็นจำนวนเงินที่สูง โดยมีการเทียบเคียงกับระยะเวลาในการครบกำหนดชำระหนี้ และค่าใช้จ่ายในการทำประกันความเสี่ยง ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวอยู่ในระดับของการพยากรณ์สถานการณ์ล่วงหน้าอย่างคร่าว ๆ โดยยึดถือหลักทางทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Fundamentals) เป็นส่วนใหญ่ โดยได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 2 มาประกอบการพิจารณา ซึ่งจะเห็นได้ว่าหากบริษัทไม่มีการซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าย่อมทำให้เกิดภาระต้นทุนนำเข้าอุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นถึง 3,142,403.21 บาท นั้นย่อมหมายถึงผลกำไรที่คาดว่าจะได้รับลดลงไปด้วยนั่นเอง ซึ่งต้นทุนค่าอุปกรณ์ทั้งสิ้น ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2542 ของทั้ง 3 บริษัท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 95,264,649.48 บาท และเมื่อครบกำหนดชำระเงินตามเงื่อนไขหากไม่มีการซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าบริษัทต้องชำระเป็นเงินทั้งสิ้น 98,407,052.69 บาท แต่บริษัทได้ทำสัญญาซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าไว้ ดังนั้นเมื่อครบกำหนดชำระเงินตามเงื่อนไข ไม่ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงใน

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนเงินเท่าใดบริษัทก็จะยังคงชำระเงินทั้งสิ้นเท่ากับ 94,956,139.37 บาท ซึ่งเป็นต้นทุนที่สามารถควบคุมได้ โดยบริษัทประหยัดต้นทุนความเสี่ยง หรือลดภาระต้นทุนที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ถึง 3,450,913.32 บาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.5 ของจำนวนเงินที่ต้องชำระจริง หากไม่มีการซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าดังกล่าว

วิธีปฏิบัติทางบัญชี

เนื่องจากบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในการปฏิบัติทางบัญชีและนโยบายทางบัญชีจึงเป็นไปในแนวเดียวกันกับบริษัทแม่ กรณีของการทำสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ซึ่งบริษัท สามารถคอมเทค จำกัด มีวิธีการบันทึกบัญชีดังนี้

กรณีไม่ซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

1. บริษัทบันทึกบัญชีรายการซื้อและจำหน่ายเมื่อสินค้ามาถึง โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันดังกล่าว
2. บริษัทรับรู้รายการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนทุกสิ้นเดือน โดยผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน
3. บริษัทบันทึกรายการจ่ายชำระหนี้เมื่อครบกำหนด โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเมื่อวันครบกำหนดชำระหนี้

กรณีซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

1. บันทึกบัญชีรายการซื้อและจำหน่ายเมื่อสินค้ามาถึง โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันดังกล่าว
2. บันทึกรายการลูกหนี้และเจ้าหนี้จากสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า
3. บันทึกบัญชีรายการส่วนเพิ่มหรือส่วนลดเป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทันที
4. บันทึกบัญชีรายการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนทุกสิ้นเดือน โดยผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน
5. บันทึกถ้อยยอดลูกหนี้และเจ้าหนี้จากสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

จากทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีสำหรับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ในมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกาฉบับที่ 52 เรื่อง Foreign Currency Translation ได้กล่าวไว้ว่า สัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความไม่สมดุลของฐานะเงินตราต่างประเทศ (Currency Exposure) กำไรหรือขาดทุนจากสัญญานั้นให้พิจารณาจากจำนวนที่เปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนทันที (Spot Rate) ที่สัญญานั้นอิงอยู่ ส่วนต่างระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนทันทีและอัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดไว้ในสัญญา (Contract Price) ณ วันที่ทำสัญญา ให้ถือเป็นส่วนเกิน (Premium) หรือส่วนลด (Discount) มูลค่าสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และตัดจำหน่ายตลอดระยะเวลาของสัญญานั้น หากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้านั้นเข้าเกณฑ์ของการบัญชีสำหรับป้องกันความเสี่ยงที่กำหนดไว้ใน SFAS No.52 กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนและจำนวนตัดจำหน่ายส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าของสัญญานั้น ให้บันทึกเป็นรายการรอดักบัญชีและนำไปรวมในฐานของรายการที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากบริษัทได้ถือปฏิบัติตามวิธีการบัญชีดังกล่าว จะยกตัวอย่างการบันทึกบัญชีจากข้อมูลตามตารางที่ 4.12 ที่บริษัท สามารถคอมเทค จำกัด ตั้งซื้อสินค้าจากบริษัท ชิสโก้ ชิสดემท์ จำกัด โดยได้รับเงื่อนไขในการชำระเงิน 90 วัน และบริษัทได้ขอทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าจากสถาบันการเงิน ซึ่งอัตรา ณ วันที่ซื้อสินค้าคือวันที่ 29 ธันวาคม 2542 เท่ากับ 37.24 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ และส่งมอบเงินในวันที่ 31 มีนาคม 2543 อัตราล่วงหน้า 37.20 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ โดยแสดงวิธีการบันทึกบัญชีได้ดังนี้

29 ธันวาคม 2542	อุปกรณ์	3,810,585.98	
	เงินสด		3,810,585.98
	(ซื้ออุปกรณ์เป็นเงินเชื่อ)		
29 ธันวาคม 2542	ลูกหนี้สัญญา Forward	3,810,585.98	
	ส่วนลดมูลค่าสัญญา Forward		4,093
	รายการตัดบัญชี		
	เจ้าหนี้สัญญา Forward		3,806,492.98
	(สัญญา Forward ที่ทำไว้กับธนาคาร)		
30 ธันวาคม 2542	เจ้าหนี้-CISCO	1,023.25	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		1,023.25
	(บันทึกกำไรที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน)		

30 ธันวาคม 2542	ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward	1,023.25	
	ลูกหนี้สัญญา Forward		1,023.25
	(บันทึกขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward)		
31 มกราคม 2543	ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	9,209.26	
	เจ้าหนี้-CISCO		9,209.26
	(บันทึกขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน)		
31 มกราคม 2543	ลูกหนี้สัญญา Forward	9,209.26	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward		9,209.26
	(บันทึกกำไรที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward)		
31 มกราคม 2543	ส่วนลดมูลค่าสัญญา Forward รอกการตัดบัญชี	1,364.33	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward		1,364.33
	(ตัดจำหน่ายส่วนลดมูลค่าสัญญา)		
29 กพ. 2543	ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	47,069.54	
	เจ้าหนี้-CISCO		47,069.54
	(บันทึกขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน)		
29 กพ. 2543	ลูกหนี้สัญญา Forward	47,069.54	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward		47,069.54
	(บันทึกกำไรที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward)		
29 กพ. 2543	ส่วนลดมูลค่าสัญญา Forward รอกการตัดบัญชี	1,364.33	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward		1,364.33
	(ตัดจำหน่ายส่วนลดมูลค่าสัญญา)		

31 มีนาคม 2543	เจ้าหนี้- CISCO	13,302.26	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		13,302.26
	(บันทึกกำไรที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน)		
31 มีนาคม 2543	ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward	13,302.26	
	ลูกหนี้สัญญา Forward		13,302.26
	(บันทึกขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward)		
31 มีนาคม 2543	ส่วนลดมูลค่าสัญญา Forward รอการตัดบัญชี	1,364.34	
	กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา Forward		1,364.34
	(ตัดจำหน่ายส่วนลดมูลค่าสัญญา)		
31 มีนาคม 2543	เจ้าหนี้สัญญา Forward	3,806,492.98	
	เงินสด		3,806,492.98
	(จ่ายชำระเงินจำนวนตามสัญญา Forward ให้กับธนาคาร)		
31 มีนาคม 2543	เงินตราต่างประเทศ	3,852,539.26	
	ลูกหนี้สัญญา Forward		3,852,539.26
	(รับมอบเงินจำนวนตามสัญญา Forward ให้กับธนาคาร)		
31 มีนาคม 2543	เจ้าหนี้สัญญา-CISCO	3,852,539.26	
	เงินตราต่างประเทศ		3,852,539.26
	(จ่ายชำระเงินให้เจ้าหนี้)		

การเปิดเผยข้อมูล

บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปีว่า บริษัทได้บันทึกรายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างปี โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนของธนาคาร ณ วันเกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันที่ในงบการเงินแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ยกเว้นรายการที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าแปลงค่าเป็นเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญากำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าแสดงรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน ซึ่งได้ถือปฏิบัติตามหลักการ

บัญชีที่รับรองทั่วไป ว่าด้วยมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 30 เรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University